

LA INVERSIÓ DE BABEL

Pentecosta © Mots per a la família - Jordi Castellet

Arribem al punt culminant de les festes pasquals, que han durat cinquanta dies. En la festa dels tabernacles o pentecosta el poble jueu celebrava el lliurament de la Llei divina a Moisès en la Muntanya Sinaí. Allí, les diferents tribus d'Israel van acceptar el pacte que Jahvé els oferia, convertint-se, així, en Poble de Déu. Els va donar els Deu Manaments, com una guia, camí i pauta per a ser poble. Esdevenir-ho significa voler i acceptar relacionar-se amb Déu i entre les persones de la manera que ha traçat; no de la manera en què

cadascú pugui arribar a pensar que sigui la correcta. «Pr 14,12 Els teus plans et poden semblar bons, però podrien portar-te a la mort.» El principi de la saviesa constitueix l'inici de la veritable religió. Per tant, és quan ens adonem que com a éssers humans som limitats i que tenim poca visió, que demanem a Déu que ens ensenyi a ser el poble de Déu que Ell ens ha creat per a ser, per a perdurar i viure per sempre en ell.

Sempre que els éssers humans oblidem la nostra pròpia limitació i tractem de prendre la iniciativa en les nostres relacions amb Déu, el que inevitablement succeeix a continuació és un desastre dels més absoluts. Un exemple és la història de la construcció de la Torre de Babel, de la que ens parla el primer llibre de la Bíblia (Gn 11). Una narració inspirada en la construcció dels zigurats mesopotàmics, les primitives piràmides. En aquell relat, s'explica d'una forma mítica, que els éssers humans van decidir construir una torre que arribés al cel, per desafiar Déu. Altre cop sorgeix aquí la temptació del maligne, «Gn 3,5 sereu com déus». La temptació és constant en la humanitat, per a tenir accés a Déu segons la voluntat humana, i no segons la voluntat divina. L'accés a la manipulació divina està servida com a perill que plana en tota la història de la humanitat.

Ai, cal anar tant al tanto amb fer servir el nom de Déu en va! En els bitllets de dòlar hi ha escrit ben clar: «*In God we trust* – Confiam en Déu». A les monedes de dos euros neerlandeses hi posa «*Got met uns* – Déu és amb nosaltres», que era el mateix que estava inscrit en els cinturons dels soldats nazis en la segona gran guerra, quan feien tota mena de barbaritats. Si Déu és nostre, si Déu és amb nosaltres, incondicionalment, estem autoritzats per a fer el que vulguem. Perquè Déu és del nostre costat. Quina temptació la de manipular Déu i ficar-nos-el a la butxaca!

De tots és conegut el resultat de la intenció orgullosa, de l'*ybris* babilònic: Déu va confondre la seva capacitat de comunicació. Aleshores els treballadors varen començar a parlar llengües diferents; no hi va haver més comunicació, ja no es podien entendre entre ells; ja no podien treballar més plegats. El resultat va ser la proliferació de les llengües i la incomprensió humana.

Quan els deixebles es troben reunits, amb Maria entre ells (Ac 2,1-11), es desactiva aquella maledicció babilònic. Si les dues històries queden

relacionades, en canvi, en el Nou Testament no es tracta d'una repetició, sinó la inversió de Babel. En efecte, si a Babel els homes van decidir construir una torre per arribar fins a Déu amb el seu propi esforç; en canvi, ara, és Déu qui decideix construir un punt d'accés per als homes mitjançant l'enviament de l'Esperit Sant. Babel va ser una iniciativa humana, un esforç humà. En canvi, en la pentecosta apareix una nova oportunitat, que constitueix una iniciativa divina, per l'acció del

seu Esperit.

Imagineu per un moment com Jesús puja al cel i dona el manaments als deixebles per difondre la bona nova de Jerusalem a tot Judea, a Samaria i fins a l'extrem de la terra. La tasca apareix sobredimensionada per a ells. Com podien aquells dotze, uns pobres pescadors, sense gaire educació, sorgits de les humils zones rurals de Galilea, sortir i dirigir-se al món dels filòsofs i dels poetes grecs i romans? Encara més, fins i tot els seus germans jueus els resulten hostils. Llavors, què fan? Es refugien i pregunten. Esperen i pregunten. Esperen la iniciativa de Déu. I tan aviat com Déu els dona el signe de l'Esperit, corren cap allà, surten tots al carrer amb valentia, sense por, anunciant la bona nova.

El que Déu ens demana continua semblant sempre impossible i, de fet, és realment impossible si ens basem en les nostres pròpies iniciatives i en la pròpia força de voluntat. Com els deixebles, ens adonem que la pietat està per sobre nostre. Per tant, ens comprometem a esperar cada dia en el Pare del cel. En el moment oportú, Déu enviarà la flama del seu Esperit perquè ens vigoritzem, perquè passem de tebis a calents; Ap 3,15 perquè esdevinguem creients fervents i entusiastes.